

**F
Z** **EMIO-PIO**

FEDERALNI ZAVOD ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
FEDERALNI ZAVOD ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
FEDERAL PENSION AND DISABILITY INSURANCE INSTITUTE

PRAVO NA OSTVARIVANJE INVALIDSKE PENZIJE ZA OSOBE MLAĐE OD 65-te GODINE

**ZAKON O PENZIJSKOM
I INVALIDSKOM OSIGURANJU
(„Službene novine FBiH“, broj:
13/18 do 47/24)**

UZROCI INVALIDNOSTI

Uzroci invalidnosti kod osiguranika u obaveznom osiguranju:

- *Bolest*
- *Povreda van rada*
- *Povreda na radu*
- *Profesionalna bolest*

POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA INVALIDSKU PENZIJU

Podnošenje zahtjeva
za ocjenu radne
sposobnosti

Ocjena radne
sposobnosti od
strane Instituta

Rješenje o utvrđenoj
invalidnosti na
osnovu Nalaza,
ocjene i mišljenja
Instituta

Rješenje o visini
invalidske penzije

MEDICINSKO VJEŠTAČENJE ZDRAVSTVENOG STANJA

- *Utvrđivanje invalidnosti osiguranika,*
- *Nesposobnosti člana porodice,*
- *Obim i sadržaj medicinske dokumentacije,*
- *Definicije nalaza, ocjene i mišljenja,*
- *Postupak kontrole i revizije nalaza, ocjene i mišljenja.*

USLOVI ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA INVALIDSKU PENZIJU

Za priznavanje prava na invalidsku penziju neophodno je da se kumulativno ispune dva uslova.

- *Prvi uslov se odnosi na utvrđivanje I (prve) kategorije invalidnosti odnosno potpunog gubitaka radne sposobnost od strane Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja.*
- *Drugi uslov odnosi se na pokrivenost najmanje jedne trećine radnog vijeka penzijskim stažem što je propisano članom 58. Zakona.*

UZROK INVALIDNOSTI POVREDA NA RADU ILI PROFESIONALNA BOLEST

- *Osiguranik kod koga je utvrđena I. kategorija invalidnosti prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću bez obzira na dužinu penzijskog staža stiče pravo na invalidsku penziju.*

<i>UZROK INVALIDNOSTI</i>	<i>GODINE ŽIVOTA</i>	<i>STAŽ OSIGURANJA</i>	<i>PENZIJSKI STAŽ</i>
<i>POVREDA NA RADU ILI PROFESIONALNA BOLEST</i>	/	/	/

INVALIDNOST DO 30 GODINE ŽIVOTA

<i>UZROK INVALIDNOSTI</i>	<i>GODINE ŽIVOTA</i>	<i>STAŽ OSIGURANJA</i>	<i>PENZIJSKI STAŽ</i>
<i>BOLEST</i>	<i>26 GODINA</i>	<i>1 GODINA</i>	<i>2 GODINE</i>

- Najmanje jedna godina staža osiguranja.*

Utvrđivanje pokrivenosti najmanje jedne trećine radnog vijeka penzijskim stažem kada je utvrđeni uzrok invalidnosti bolest

- *PRIMJER 1:*

Osiguranik je rođen 15. 07.1978 godine, a potpuni gubitak radne sposobnosti je utvrđen na dan 11.09.2023. godine. Na redovnom školovanju stekao je srednju školsku spremu. Uslov za ostvarivanje prava na invalidsku penziju računa se na način:

11.09.2023 – 15.07.1978 = 45 godina, 1 mjesec i 26 dana

Obzirom da se radni vijek računa na pune godine od 45 oduzimamo 20, zatim dobijeni rezultat 25 dijelimo na 3 što iznosi 8 godina i 4 mjeseca penzijskog staža koji su potrebni uslov za priznavanje prava na invalidsku penziju.

• **PRIMJER II:**

Osiguranik je rođen 15. 07.1978 godine, a potpuni gubitak radne sposobnosti je utvrđen na dan 11.09.2023. godine. Na redovnom školovanju stekao je višu stručnu spremu. Uslov za ostvarivanje prava na invalidsku penziju računa se na način:

11.09.2023 – 15.07.1978 = 45 godina, 1 mjesec i 26 dana

Obzirom da se radni vijek računa na pune godine od 45 oduzimamo 22, zatim dobijeni rezultat 23 dijelimo na 3 što iznosi 7 godina i 8 mjeseca penzijskog staža koji su potrebni uslov za priznavanje prava na invalidsku penziju.

• **PRIMJER III:**

Osiguranik je rođen 15. 07.1978 godine, a potpuni gubitak radne sposobnosti je utvrđen na dan 11.09.2023. godine. Na redovnom školovanju stekao je visoku stručnu spremu. Uslov za ostvarivanje prava na invalidsku penziju računa se na način:

11.09.2023 – 15.07.1978 = 45 godina, 1 mjesec i 26 dana

Obzirom da se radni vijek računa na pune godine od 45 oduzimamo 25, zatim dobijeni rezultata 20 dijelimo na 3 što iznosi 6 godina i 8 mjeseca penzijskog staža koji su potrebni uslov za priznavanje prava na invalidsku penziju.

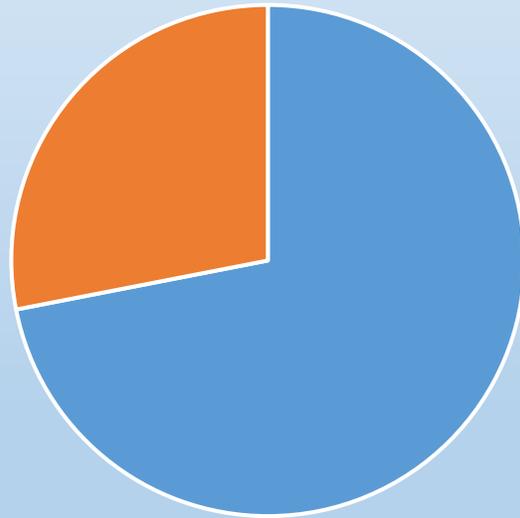
<i>INVALIDSKA PENZIJA UZROK INVALIDNOSTI BOLEST</i>	<i>GODINE ŽIVOTA</i>	<i>STAŽ OSIGURANJA</i>	<i>PENZIJSKI STAŽ</i>
<i>SREDNJA ŠKOLSKA SPREMA</i>	45		8 GODINA I 4 MJESECA
<i>VIŠA STRUČNA SPREMA</i>	45		7 GODINA I 8 MJESECI
<i>VISOKA STRUČNA SPREMA</i>	45		6 GODINA I 8 MJESECI

UTVRĐIVANJE VISINE INVALIDSKE PENZIJE

- *Invalidska penzija se određuje na isti način kao i starosna penzija.*
- *Osiguraniku koji ima manje od 15 godina staža osiguranja invalidska penzija se određuje za staž osiguranja od 15 godina, koja ne može biti manja od iznosa najniže penzije.*
- *Osiguraniku kod koga je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću invalidska penzija se određuje za staž osiguranja od 40 godina.*

INVALIDSKA PENZIJA SA KUMULATIVNIM UZROKOM INVALIDNOSTI

- *Invalidska penzija sa kumulativnim uzrokom invalidnosti određuje se kao jedna penzija koja se sastoji od dijela određenog na osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti i dijela određenog na osnovu bolesti odnosno povrede van rada.*

■ BOLEST ILI POVREDA VAN RADA

■ POVREDA NA RADU ILI PROFESIONALNA BOLEST

MOMENAT OSTVARIVANJA PRAVA NA INVALIDSKU PENZIJU

- *Od momenta nastanka invalidnosti ako je zahtjev podnešen u roku od tri mjeseca, odnosno ako je podnesen istekom roka od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva i za tri mjeseca unatrag.*

PRESTANAK PRAVA

- *Smrću korisnika prava*
- *Kada prestanu da postoje uslovi za ostvarivanje prava*

HVALA NA PAŽNJI !